



Las Squadras

Informaziuns generalas e messadi tier la radunonza communal dils 11 da zercladur 2019

Messadi per la radunonza communal dils 11-06-2019

Messadi per la radunonza communal dils 11-06-2019 allas 20.00 uras a Surrein

La suprastonza communal suttametia a Vus las suandontas fatschentas:

1. Avertura e beinvegna
2. Elecziun da 2 dumbravuschs
3. Protocol dalla davosa radunonza communal dils 01-05-2019
4. Rendaquen 2018
5. Rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen annual 2018
6. Revisiun totala dil reglament recepziun da burgheis (DC 015.000)
7. Elecziun da 2 commembers per il cussegl da scola dil Consorzi da scola Sumvitg-Trun
8. Tractaziun ed approbaziun dalla revisiun parziala dil plan general d'avertura loipa Falens - Pardomat
9. Tractaziun ed approbaziun dil project dislocaziun dalla loipa Plaun Petschen – Pardomat Dado e concessiun dil credit brut da 170'000 francs
10. Orientaziuns
11. Varia

Tractanda 3: Protocol

Il protocol dalla radunonza communal dils 01-05-2019 ei exponius public e disponibels sin la pagina d'internet naven dils 10-05-2019 duront 30 dis. Il protocol sa vegnir abbonaus. Ils cuosts da porto da frs. 2.50 per protocol vegnan tschentai a quen als abbonents.

Tractanda 4: Rendaquen 2018

Il rapport da gestiun e quen 2018 ch'ei vegnius repartius a mintga casada dat sclariment en detagl sur dil quen communal 2018. Plinavon cuntegn el las ulteriuras informaziuns usitadas.

Ord quei motiv vegn quella tractanda buca presentada specialmein en LAS SQUADRAS.

A caschun dalla radunonza communal vegnan il canzlist communal ed il president communal plinavon a dar sclariment detagliu sur dil quen communal 2018.

Tractanda 5: Rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen annual 2018

La cumissiun da quen e gestiun sut il presidi da *Claudio Cajacob* ha controllau ed examinau il quen communal. Sin fundament d'art. 49 dalla constituziun communal succeda la controlla aritmetica dil quen communal entras in biro fiduziar. Quell'incumbensa ei vegnida exequida dil biro fiduziar *ADDISSA SA* da Glion. *Marcus Holderegger* e *Roman Holderegger* dil biro *ADDISSA SA* han fatg la revisiun dil quen e dalla contabilitad en collaboraziun culla cumissiun da quen e gestiun. Ils rapports detagliai dalla cumissiun da quen e gestiun sco era quel dil biro fiduziar ein d'anflar el rapport da gestiun e quen 2018.

Proposta

Sin fundament dil resultat dalla revisiun propona la cumissiun da quen e gestiun alla radunonza communal:

- d'approbar il quen communal 2018 sco presentau a scret,
- da dar scarica alla suprastonza, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun e d'admetter in cordial engraziament per lur engaschi en favur da nossa vischnaunca.

Departament finanzas e taglias

Tractanda 6: Revisiun totala dil reglament recepziun da burgheis (DC 015.000)

Il reglament recepziun da burgheis da nossa vischnaunca ei ius en vigur ils 11 da december 2006. Muort revisiuns da leschas surordinadas ei ina revisiun dil reglament ussa necessaria. Ils 20 da zercladur 2014 ha il parlament federal approbau la lescha federala da burgheis. Il zercladur 2016 ha il Cussegl federal relaschau l'ordinaziun corrispundenta. La lescha da burgheis federala nova e l'ordinaziun corrispundenta ein idas en vigur cun ils 1 da schaner 2018.

La revisiun dalla lescha federala ha pretendiu ina revisiun dalla lescha da burgheis cantunala. Questa revisiun ha il Cussegl grond approbau il zercladur 2017. La lescha revedida ei medemamein ida en vigur culs 1 da schaner 2018. La midada essenziala pertucca il temps da domicil ch'ina persuna sto haver per retscheiver il dretg da burgheis. Avon la revisiun totala dalla lescha davart il dretg da burgheis svizzer savevan las vischnauncas pretender

sco premissas per naturalisaziuns in temps da domicil da minimalme in quater onns entochen sil pli bia dudisch onns. Vitier vaveva la stipulaziun che la persuna sto haver habitau duront dus onns senza interrupziun ella vischnaunca avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun. Il reglament da burgheis vertent dalla vischnaunca scriva avon differentas premissas per naturalisaziuns. Denter auter pretenda il reglament per persunas svizras in domicil en vischnaunca da silmeins 6 onns e per persunas digl exterior 12 onns.

Dil reglament alla lescha da recepciun da burgheis

Il reglament duei vegnir remplazzaus cun ina nova lescha communal davart la recepciun da burgheis. Questa lescha nova cuntegn las sutnumnadas novaziuns essenzialas enviers il reglament vertent.

- Adattaziun dallas premissas pertuccont cuoz da domicil. Il dretg da burgheis sa vegnir concedius a persunas jastras e persunas svizras che han habitau duront silmeins tschun onns ella vischnaunca da Sumvitg e da quels tschun onns silmeins ils davos dus onns senza interrupziun (art. 2 e 3).
- Adattaziun dallas premissas generalas (art. 4).
- Per la concessiun dil dretg da burgheis da honor ston persunas svizras senza dretg da burgheis cantunal e persunas digl exterior ademplir las premissas tenor legislaziun federala e cantunala dil dretg da burgheis (art. 6).

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'approbar la revisiun dil reglament recepciun da burgheis (DC 015.000).

Departament survigilanza dil dretg

Tractanda 7: Elecziun da 2 commembers per il cussegl da scola dil Consorzi da scola Sumvitg-Trun

Igl onn dallas elecziuns communalas vegnan era las cumissiuns e delegaziuns elegidas da niev. Las cumissiuns cun engaschi enteifer la vischnaunca vegnan elegidas entras la suprastanza communal, quellas cul camp d'activitad ordeifer nossa vischnaunca dalla radunonza communal. Quellas elecziuns han liug alla fin digl onn dallas elecziuns. Damai ch'igl ei per il cussegl da scola buca cunvegnet d'entscheiver igl engaschi el decuors d'in onn da scola han las elecziuns dil cussegl da scola liug gia avon l'entschatta digl onn da scola 2019/2020. Ils davos treis onns han *Trudi Bass* e *Lucretia Jacomet* fatg part dil cussegl da scola dil consorzi da scola Sumvitg-Trun. *Trudi Bass* e *Lucretia Jacomet* han fatg grondiusa lavur duront ils davos treis onns per il cussegl da scola. La suprastanza communal deplorescha las abdicaziuns da *Trudi Bass* e *Lucretia Jacomet*, capescha denton quella decisiun e spera che las convischinas anflien forsa puspei zacu temps da s'engaschar en in'autra fuorma per nossa communitad.

Sco niev commember dil cussegl da scola stat *Corsin Gadola* da *Rabius* a disposiziun.

La suprastanza communal engrazia ad el per la prontadad per ina candidatura per la perioda d'uffeci 2019-2022.

Deplorablamein eis ei entochen la redacziun da questa ediziun da Las Squadras buca reussiu d'anflar ina secunda persuna ch'ei promta da sorprender il mandat da cusseglier da scola. La su-

prastonza communal s'estenta per anflar ina secunda persuna per aschia saver presentar alla radunonza communal in secund candidat ni ina candidata.

A caschun dalla radunonza communal sa secapescha era vegnir amplificau las propostas.

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'eleger *Corsin Gadola*, *Rabius* el cussegl da scola dil Consorzi da scola Sumvitg-Trun per la perioda d'uffeci 2019-2022.

Departament survigilanza dil dretg

Tractanda 8: Tractaziun ed approvaziun dalla revisiun parziala dil plan general d'avertura loipa Falens - Pardomat

Dapi varga 35 onns meina la loipa denter *Plaun Petschen* e *Pardomat* parallel tier il *Rein* anteriur atrasogna da muntada naziunala. Il manteniment ha perquei da succeder tenor ordinaziun davart las zonas humidass. Questa ordinaziun pretenda denter auter la protecziun respectivamein la reconstrucziun dalla dinamica naturala dallas auas e glera. Plinavon sesanfla il tschancun dalla loipa el spazi d'auas. Consequentamein pretenda la lescha federala davart la protecziun dallas auas ch'auas currentas vegnien sulettamein curregidas e canalissadas per proteger carstgauns e valeta materiala.

La lescha federala davart la protecziun dallas auas restrenscha ord quei motiv il manteniment dalla loipa considerablamein. Per garantir a liunga vesta la loipa ein diversass variantas dil trassé dalla loipa vegnidass examinadas. Denter auter eis vegniu creau ina loipa da test igl unviern 2017/18. Quella ha denton buca cuntentau tut las gruppass d'interess. A caschun d'ina uatga il fenadur 2018 ei il trassé niev vegnius fixaus. Quei ei succediu cun representants dalla vischnaunca, digl *uffeci d'uaul cantunal* e digl *uffeci per la natira ed igl ambient*. Ils detagls davart ils tests e la varianta elegida ein descrets en la proxima tractanda.

La varianta nova basegna ina revisiun parziala dil plan general d'avertura dalla loipa Falens – *Pardomat*. L'exposiziun publica dil plan ed il rapport leutier ha giu liug duront 30 dis naven dils 18 d'avrel 2019. Ussa vegn la revisiun parziala dil plan general d'avertura suttamessa alla radunonza communal. Cun approvaziun dalla revisiun parziala dil plan general d'avertura sa il project per la dislocaziun dalla loipa vegnir tractaus (tractanda 9).

Departament planisaziun locala

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'approbar la revisiun parziala dil plan general d'avertura loipa Falens – *Pardomat*.

Tractanda 9: Tractaziun ed approvaziun dil project dislocaziun dalla loipa Plaun Petschen – Pardomat Dado e concessiun dil credit brut da 170'000 francs

Gia dapi entgins onns ei la suprastanza communal da Sumvitg ensemen cun *Nordic Surselva* vidlunder d'encurir ina sligiazun surportabla per la dislocaziun dalla loipa denter *Pardomat Dado* e *Falens*. Quei damai che la loipa traversa sin quei tschancun ognia da muntada naziunala. Consequentamein fa igl uffeci per la natira

ed igl ambient dil cantun Grischun gia dapi biars onns pressiu pertuccont in'adattaziun dil trassé dalla loipa. Duront liung temps ha igl uffeci per la natira ed igl ambient pretendiu da menar la loipa parallel sper la via denter Falens e Pardomat Dado. Igl unviern 2016/17 era perquei planisau ina loipa da test. Muort munconza da neiv ha quei test buca saviu vegnir menaus atras. Igl unviern 2017/18 eis ei finalmein stau pusseivel da construir sil tschancun denter Plaun Petschen e Pardomat Dado sur Falens ina loipa da test.



Loipa

Igl εμπrem test ha giu liug ils 10 da schaner 2018. La preparaziun dalla loipa ei perquei vegnida fatga la sera dils 9 da schaner 2018. Duront la notg ha ei smuschignau e la damaun eis ei vegniu freid. La loipa sepresentava la damaun dils 10 da schaner 2018 fetg bein denton eis ei buca stau pusseivel da far cuorsa liunga. Quei damai che la loipa era schelada aschia ch'ins saveva strusch star sin peis cun calzera da cuolm nundir cun skis da cuorsa liunga. Plinavon sesanflava strusch neiv sut la casa dalla famiglia De-florin a Falens.

Ils 8 da fevrer 2018 ha giu liug il secund test. A caschun da quei secund test era fetg bia neiv avon maun e relaziuns optimalas. La loipa da test han ins saviu preparar tenor la topografia ideala e tenor giavisch. Mo la differenza d'altezia da 50 m ch'ins sto surmuntar san ins buca encurir ora. Per igl uffeci per la natira ed ambient era quei la sligiazion giavischada. Mo cun intervegnir e perschader dalla problematica dil fagugn, la munconza da neiv e schaltira ei igl uffeci per la natira ed igl ambient staus prompts per in cumpromiss.



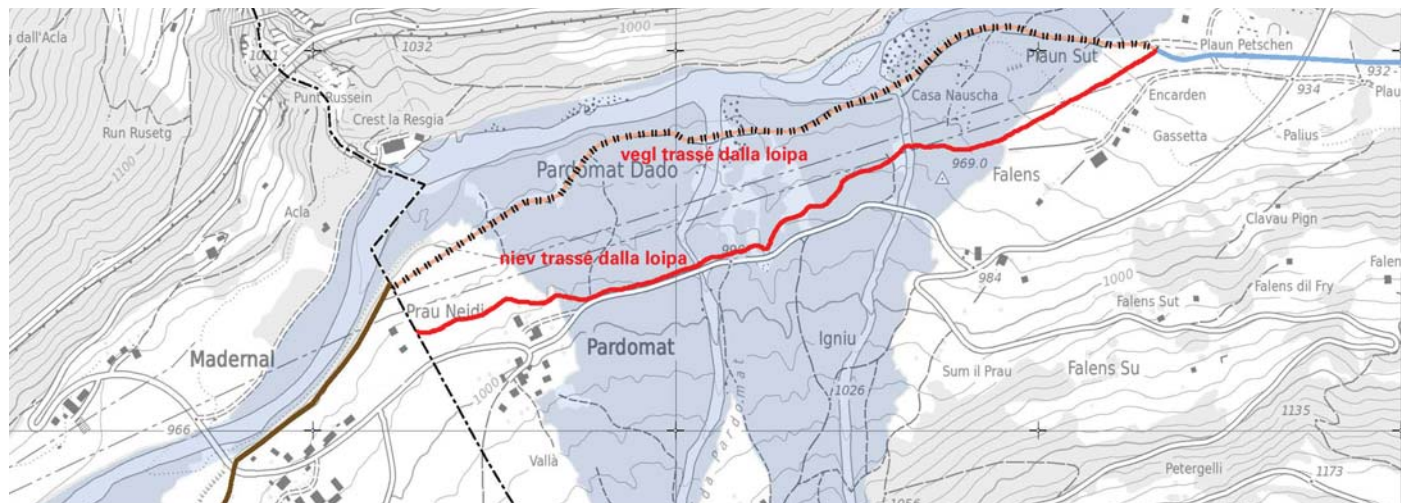
Niev trassé a Falens

La varianta da cumpromiss perschada la gronda part dils involvai. Per la vischnaunca ei la varianta ina buna e segira sligiazion, per Nordic Surselva ed igl uffeci per la natira ed ambient in bien cumpromiss. La varianta preveda da menar la loipa naven da Plaun Petschen agl ur dalla parcella nr. 6352 tochen sin altezia dalla stalla da convischin Paul Mathiuet. Silsuenter duei la loipa vegnir menada atras igl uaul entochen sin la via da Falens - Pardomat. Allora vegen la loipa menada parallel cun la via da Falens - Pardomat.



Trassé a Pardomat Dado

Il biro d'inschignier Deplazes da Surrein ha planisau e calculau ils cuosts per la dislocaziun dalla loipa denter Pardomat Dado e Falens.



Cuosts e finanziaziun

Ils cuosts totals muntan a 170'000 francs. Quels semettan ensem sco suonda:

- lavurs preparatoricas	frs.	45'000
- cuosts da baghegiar	frs.	100'000
- cuosts accessoris e reserva	frs.	25'000
- total	frs.	170'000

Il cantun sustegn il project cun surprender 80 % dils cuosts totals aschia ch'ei resta per la vischnaunca cuosts da 34'000 francs.

La loipa vegn apprezzada buca mo dils hosps mobein era dils indigens. La suprastanza communal ei perquei dil meini ch'ins sto far tut il pusseivel per saver mantener egl avegnir la purschida da cuorsa liunga. Cun quei project vegn la suprastanza communal da sliagir in problem ch'ei gia daditg pendants ed aschia procurar per ina loipa che cuntenta pli u meins tut las gruppas d'interess.

Departament sendas e piogns

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'aprobar il project dislocaziun dalla loipa Plaun Petschen – Pardomat Dado e da conceder il credit brut da 170'000 francs.

Informaziuns cuortas

Persunal communal

Collaboratur menaschi tecnic



La fin matg 2019 terminescha il collaboratur dil menaschi tecnic *Silvan Albrecht* siu engaschi per la vischnaunca da Sumvitg. Silvan Albrecht ei staus duront 3.5 onns in fetg engaschau e schazegiau collaboratur communal. La suprastanza communal engrazia al Silvan en num dall'entira populaziun per il grond engaschi en favur da nosa vischnaunca e giavischa tut bien per igl avegnir privat e professional. Sco successur

ei convischin *Flurin Berther* da Rabius vegnius elegius. Flurin Berther ei 32 onns ed ha empriu construder da vias. Suenter igl emprendissadi ei il Flurin staus engaschau plirs onns tier Beer SA e Strabag SA sco maschinist. Plinavon ha el duront plirs unviarns fatg pista el territori da skis a Breil. Flurin Berther ha entschiet sia nova piazza l'entschatta matg. La suprastanza communal giavischa al niev collaboratur dil menaschi tecnic bia plascher e satisfaziun en sia nova piazza.

Collaboratura administraziun communal



La fin zercladur terminescha l'emprendista dall'administraziun communal *Cornelia Maissen* igl emprendissadi. La suprastanza communal ha saviu engaschar per in temps limitau dad in onn la Cornelia sco collaboratura dalla canzlia. La suprastanza communal selegra da saver cuntinuar la collaboraziun cun la Cornelia e giavischa bien success tier il examens finals che spetgan proximamein.

Inauguraziun dalla tegia da Val Tenigia

Preziadas vischinas, prezias vischins

El decuors digl atun vargau ha la vischnaunca spazzau la tegia da Val Tenigia tochen sils mirs e baghegiu si ina nova tegia. Momentan ein las fatschentas vidlunder da far las davosas lavurs aschia che la tegia nova sa vegnir surdada il davos da matg alla corporaziun d'alps Sumvitg.

La tegia survescha als pasturs da Rentiert e dalla Greina duront il temps ch'ei gaudan las pastiras giu funs la val.

Avon ch'els prendan dimora en tegia nova vulein nus dalla corporaziun d'alps Sumvitg bugen dar caschun a Vus vischinas e vischins da prender investa dil niev baghetg. Nus lein cumbinar quei cun ina messa e benedicziun dalla tegia e silsuenten ina fiasta alpestra. La fiasta d'inauguraziun ha liug d'Anceinza, ils 30 da matg 2019.

La fiasta entscheiva allas 10.00. Allas 11.00 ha liug la messa e benedicziun dalla tegia entras nies plevon *sur Saji*. Suenter la benedicziun porscha la corporaziun d'alps Sumvitg in menaschi d'ustria.

Ei fagess a nus grond plascher d'astgar beneventar Vus quei di en Val Tenigia.

Cun quella caschun vulein nus purs engraziar grondamein alla suprastanza communal e naturalmein era a Vus vischinas e vischins per la promptadad d'adina puspei d'investar en nossas alps. Sco pign segn d'engraziament surschein a Vus in bon ella valeta da frs. 5.-- per la fiasta d'inauguraziun.

*Per la corporaziun d'alps Sumvitg
Il president, Rest Andriu Bearth*

**Bon per fiasta d'inauguraziun dalla tegia da
Val Tenigia dils 30 da matg 2019
frs. 5.--**

Bien engraziament per Vies sustegn.

Nus selegrein sin Vossa viseta e salidein cordialmein

La corporaziun d'alps Sumvitg

Tagliar ora e dar giu sin cassa a Val Tenigia

Editura

Vischnaunca Sumvitg, Via Quadras Su 10, 7175 Sumvitg
telefon: 081 920 25 00, fax: 081 920 25 08,
e-mail: info@sumvitg.ch